

Dataverkostot

Design by Freepik

Euroopan unionin
osarahoittama

BUSINESS
TURKU

Prizztech

DATAVERKOSTO on ryhmä toimijoita, jotka haluavat luoda uutta liiketoimintaa jakamalla dataa keskenään.

Tietoa jaetaan tiedon omistajan luvalla dataverkoston [sääntökirjassa](#) sovittujen pelisääntöjen mukaisesti.

Reiluin pelisäännöin toimivassa verkostossa arvoa muodostuu kaikille mukana oleville.

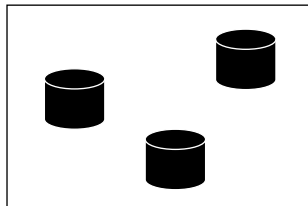

Verkostossa dataa voidaan jakaa nykyistä helpommin, läpinäkyvämmiin ja turvallisemmin.

Edelläkävijäyritykset ovat siirtymässä jo datatalouden neljänteen vaiheeseen

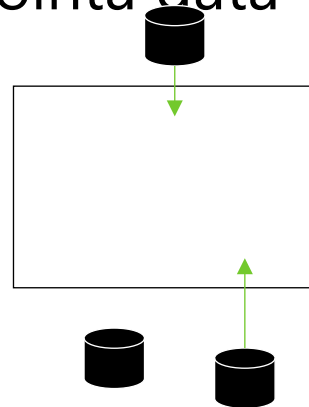
Vaihe 1

Vain sisäistä dataa

Vaihe 2

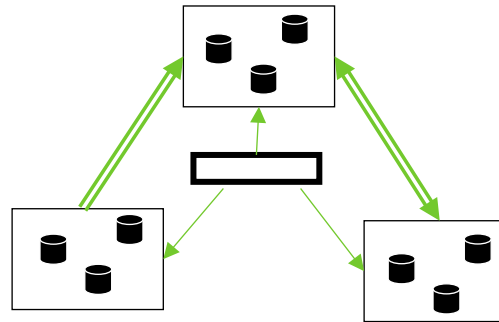
Ulkoista ja avointa dataa

Tiedon myyjä sanelee säännöt.

Vaihe 3

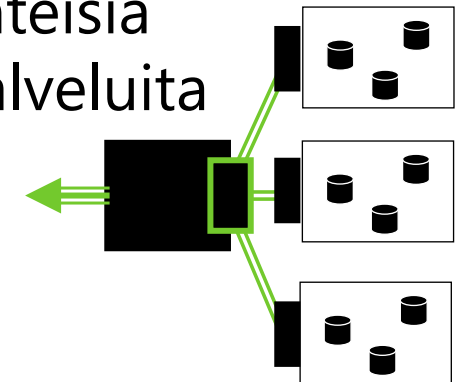
Tiedon jakamista

Yrityksien muodostama löyhä verkko tarvitsee sääntöjä ja palveluita.

Vaihe 4

Tietopohjaisia yhteisiä palveluita

Ekosysteemissä yhteiset palvelut, säännöt ja toimintamallit.

Dataverkostot ovat siis erityisiä ekosysteemeitä, joissa data muodostaa kumppanien välille vahvan siteen

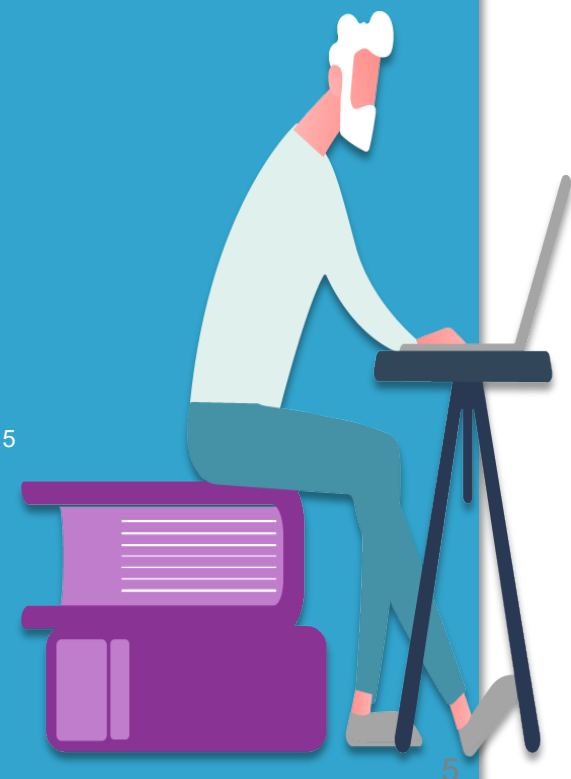
- Digitaalinen ekosysteemi, jossa datalla on keskeinen rooli jäsenten yhteistyössä.
- Jakamalla ja jalostamalla data ekosysteemiin osallistujat voivat luoda uusia innovaatioita, liiketoimintaa, yhteistyömahdollisuuksia sekä parempia palveluita ja tuotteita.
- Ekosysteemin jäsenet:
 - Riittävässä määrin yhteiset tavoitteet ja liiketoimintamallit
 - Ovat luotettavia ja kykenevät yhteistyöhön
 - Muodostavat ja noudattavat yhteisiä pelisääntöjä, ts sääntökirjaa

Ekosysteemiesimerkkejä (Lähde: IDS*)

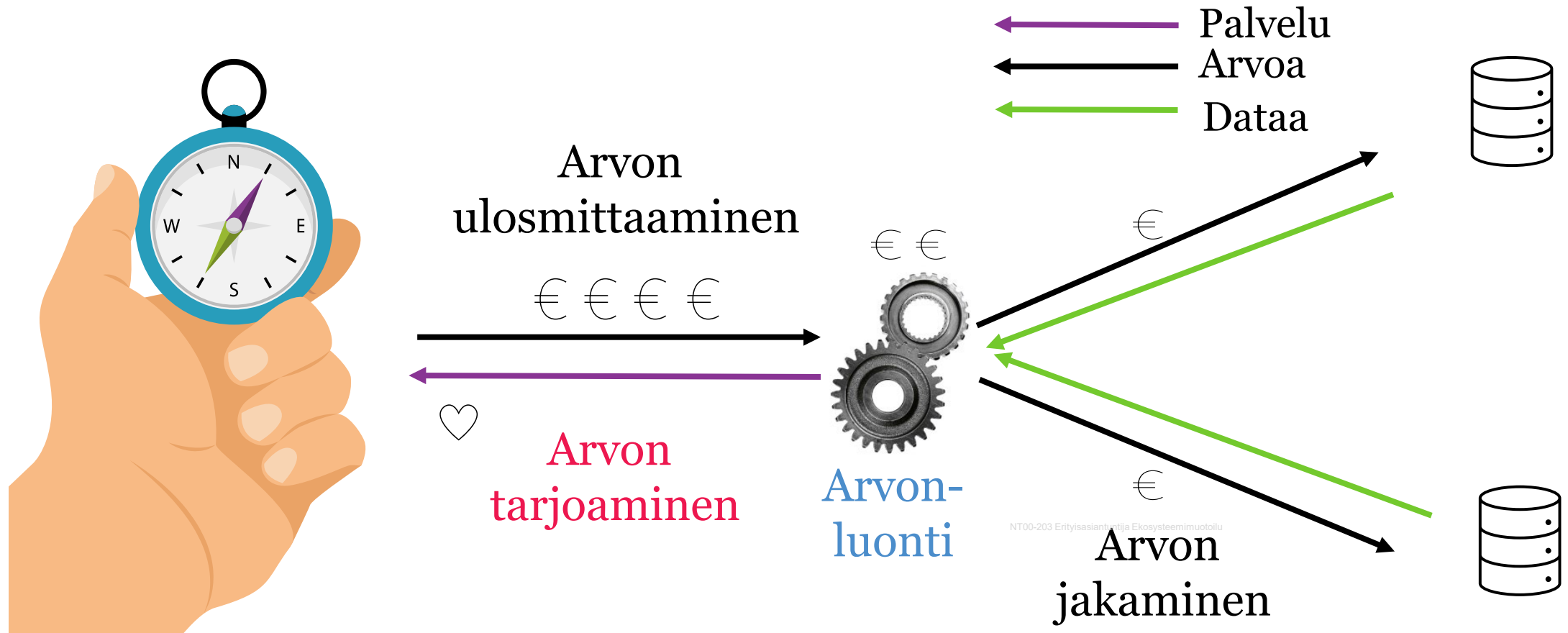
Materiaalitiede	Materiaali-informaation jakamista koko tuotteen elinkaaren ajalta
Energia	Prosessidatan jakamista ennustavaa omaisuudenhallintaa varten
Valmistus ja logistiikka	Tapahtumatietojen ja master datan jakamista läpi koko kuljetusketjun
Terveydenhuolto	Anonymisoitua jaettua dataa parempien, kohdennettujen lääkehoitojen aikaansaamiseksi
Älykaupungit	Palveluiden käyttötietojen jakaminen päästä-päähän tapahtuvien asiakaspalveluiden aikaansaamiseksi

Miksi dataverkostoja tarvitaan?

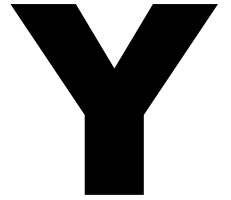
- Dataverkostossa raaka-aine, data jalostetaan palveluiksi ja muuksi arvoksi yhdessä sovittujen periaatteiden mukaisesti.
- Dataverkostojen muodostumiseen on monia eri syitä, mutta useimmin tavoitteena on uusien palveluiden luonti, pääsy rajoitettuun tietoon ja osaamiseen sekä kustannusten laskeminen ja toiminnan optimointi.

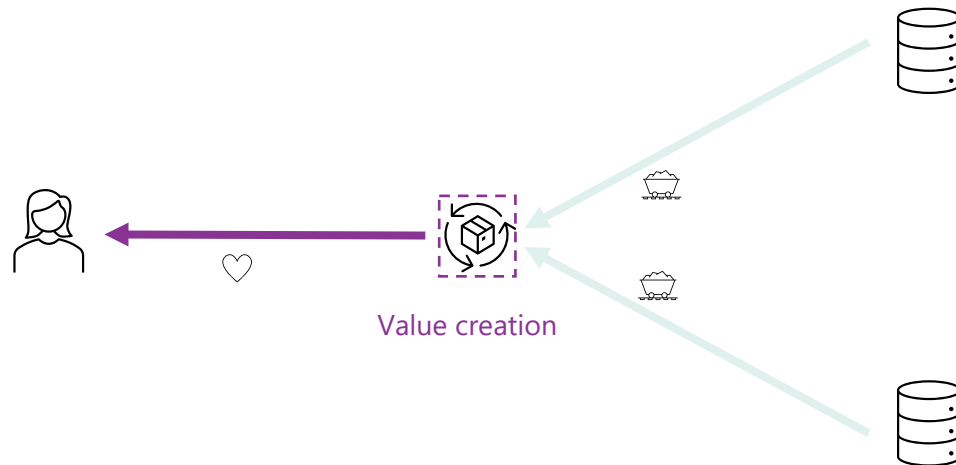
Tietopohjaisten palveluiden ytimessä on dataverkoston arvon luonti ja arvoa vastaavan korvauksen saaminen

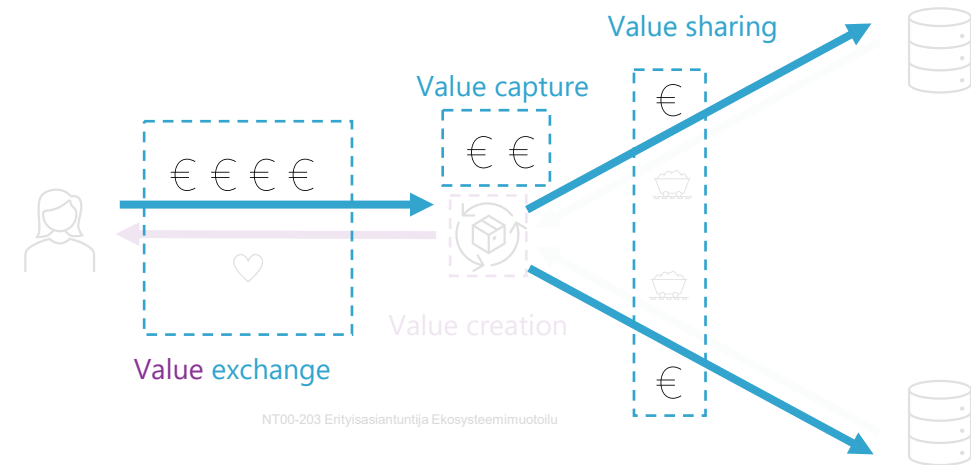
Palvelun tuotanto ja arvon jakaminen ovat kaksi eri vaihetta

1. Ensin tuotetaan palvelu dataa jalostamalla

2. Sitten luotu arvo kerätään ja jaetaan kumppaneille

NT00-203 Erityisasiantuntija Ekosysteemimuotoilu

Haasteet datan jakamisessa yritysten välillä

Tyypillisiä haasteita datan jakamisessa usean toimijan kesken:

1. Datank jakamisen hyödyt vs. riskit

- Vaikeudet ymmärtää datan jakamisen hyötyjä: kulttuuri, asenteet
- Pelätään mahdollisia riskejä esim. datan hallinnan menettämisen tai tietoturvan riskit

2. Dataekosysteemin rakentaminen

- Yhteisen vision, mission, tarkoituksen ja arvojen luominen
- Toimijoiden tunnistaminen, roolitus, arvon osoittaminen ja osallistaminen
- Dataekosysteemin koordinointi

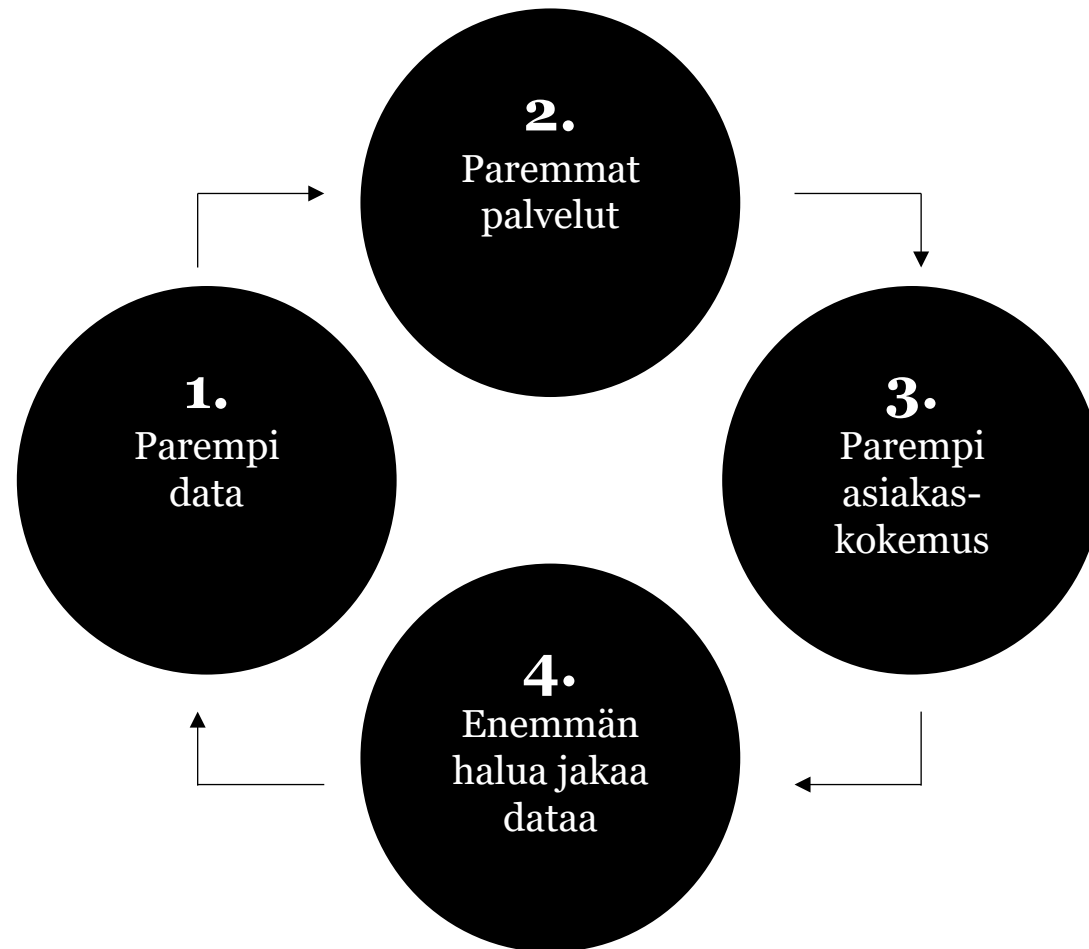
3. Teknologiakysymykset

- Teknisen ja semanttisen yhteentoimivuuden puute
- Puutteet datan laadussa

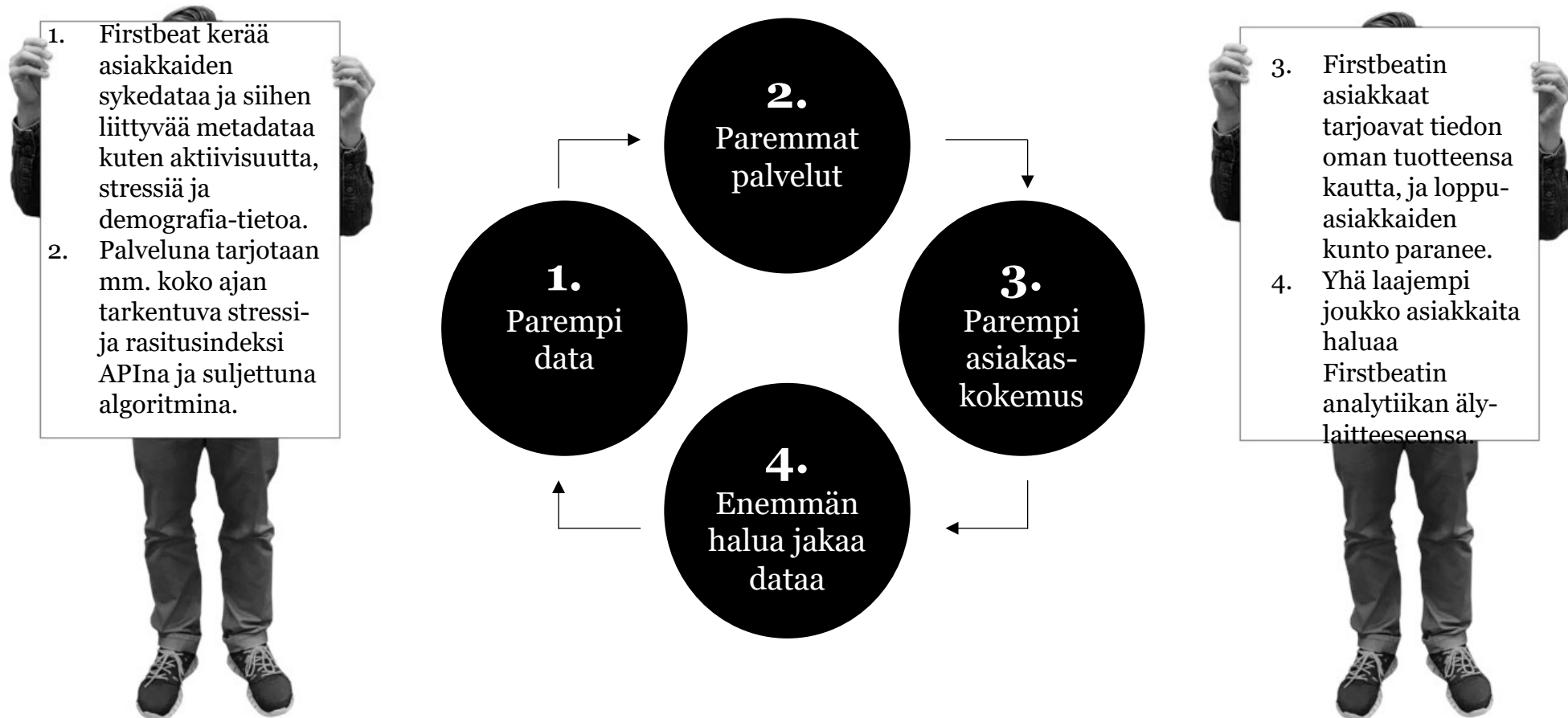

NT00-203 Erityisasiantuntija Ekosysteeminuotoilu

Reilu datan käyttö luo yrityksille ja niiden muodostamille verkostoille positiivisen kierteen

Case Firstbeat – terveysalgoritmit palveluna luomassa positiivisen kierteen

STRATEGIC PLANNING ASSUMPTION #4:

BY 2023, 85% OF DATA SHARING STRATEGIES THAT INCLUDE EXTERNAL DATA SOURCES WILL DRIVE REVENUE GENERATING DIGITAL BUSINESS OUTCOMES RATHER THAN DATA MANAGEMENT FUNCTIONS, MAKING DATA SHARING AN ESSENTIAL BUSINESS CAPABILITY.

Top Trends in Data and Analytics for 2021: Data and Analytics as a Core Business Function

Published 16 February 2021 - ID G00739069 - 8 min read

Dataverkostojen liiketoiminta voidaan jakaa kolmeen eri malliin monimutkaisuutensa perusteella

TEHOSTAMINEN

- Tuote tai palvelu on edelleen arvontuotannon lähde, jota data tukee.
- Dataa käyttämällä saadaan tehostettua toimintaa tai kasvatettua liikevaihtoa.
- Palveluiden differentia useimmiten johtaa yksi kaupallinen taho tukenaan joukko alihankkijoita.

Esimerkkejä

- Kemppi Arc System
- Disney world

VÄLITTÄMINEN

- Data on itsessään tuote, jota yritys yhdistelee, rikastaa tai jakaa muille.
- Tarjottava data saattaa olla rajoitetusti saatavilla tai algoritmi, jolla dataa jalostetaan on pitkän tuotekehityksen tulos.
- Datan suojaaminen ja arvottaminen avainkysymyksiä.

Esimerkkejä

- First Beat
- Telia Crowd Insights

VERKOSTOITUMINEN

- Monen yrityksen yhdessä muodostama verkko tai ekosysteemi, jossa yritykset toimivat yhdessä jakaen dataa ja palveluita.
- Usein ei ole selvää, kuka verkostossa on ostaja tai myyjä vaan toimijoilla saattaa olla monia rooleja.
- Avainroolissa yhteiset säännöt ja jaettu hyöty.

NT00-203 Erityisasiantuntija Ekosysteemimuotoilu

Esimerkki

- Liikennejärjestelmä, esim TMFG
- Apple

Edelliset mallien kuvaukset voidaan ryhmitellä ansaintamalleiksi

TEHOSTAMINEN

1. Tuoteinnovaattorit parantavat tuotteita ja palveluita datan avulla.

2. Integraattorit yhdistelevät monia eri palveluita datan avulla tuottaakseen parempaa palvelua omille asiakkailleen.

VÄLITTÄMINEN

3. Tiedon jakelijat keräävät ja myyvät raakaa dataa lisäämättä sen arvoa.

4. Tiedon välittäjät keräävät ja yhdistelevät dataa analyysin keinoin ja myyvät analyysin tuloksia.

VERKOSTOT

5. Arvoketju-integraattorit jakavat tietoa asiakkaasta keskenään muodostaakseen yhteisen kilpailuedun.

6. Arvoverkko-kumppanit toimivat yhdessä (usein digitaalisessa ympäristössä) rakentaen toisilleen myyntimahdollisuuksia.

Osion yhteenveto

1. Dataverkostot ovat erityisiä ekosysteemeitä, joissa data muodostaa kumppanien välille vahvan siteen.
2. Dataan pohjautuvat, yritysten **yhteisesti tuottamat** palvelut ovat datatalouden neljäs vaihe.
3. Dataliiketoimintaa on kolmea tyyppiä: **tehostaminen, välittäminen ja verkostot.**
4. Näistä kaikissa on olennaista rakentaa **positiivinen kierre**, jossa laadukkaat dataan pohjautuvat palvelut tuottavat lisää dataa.